

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deložniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novaku na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natane enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Deželnozborske volitve morajo na kmetih biti sijajne.

Bekli smo nedavno na tem mestu, da so naši kmetje politično že dovolj izšolani. To pa žal, le deloma velja. Res, dobra večina naših vrlih kmetov je dovolj že politično zrela, sicer pa moramo priznati, da je še na kmetih tu pa tam precej zaspancev, ki se volitev navadno nočejo udeležiti ali pa celó volijo nemškutarske kričache.

Morda že v prihodnjem tednu bodo prvotne deželnozborske volitve, t. j. kmečki volilci si bodo v vsaki občini po enega ali več volilnih mož morali izbrati. Slovenski volilci, udeležite se teh volitev polnoštevilno! Izvolite si v vsakem oziru značajne slovenske volilne može, ki bodo potem dne 21. septembra izvolili kandidate, od »Slovenskega društva« priporočeno, za deželne poslance.

Sicer se nam nikakor ni bati, da bi mi Slovenci kje na kmetih zgubili kak mandat; toda letošnje volitve za deželni zbor morajo izpasti sijajno! Zakaj? Da pred vsem svetom pokažemo, da Slovenci politično vrlo napredujemo, da popolnoma zaupamo svojim kandidatom in da se bodo le-ti v hudih časih, ki jih čakajo v Gradeu, mogli nato sklicevati. Slov. volilci, vi ste dolžni po svoji vesti, udeležiti se volitev! Le poslušajmo, kar o volilni dolžnosti letos pišejo v pastirskem listu koroški škof dr. Jožef Kahn:

»Lepa beseda iz starih časov, da cesar ali njegova vlada česa ne bode pripustila, v postavodajstvu le še deloma velja. Res, da postav, ki so v vsakem oziru skozi in skozi slabe, ne bodo pripustili; ali kolikokrat so pred cesarja že položili postave, ki so napravljale cesarju in njegovi vladi veliko skrbi, ker so jih silili izbirati iz dvojnega zla manjše hudo. Vlada vam po pravici more reči: volite dobre poslance in dali vam bomo dobre postave. Da se samo odvrčajo slabe postave, to še ni dosti, treba nam je novih postav, katere imajo nauke Jezusa Kristusa za svojo podlago ter so na te nauke postavljene.

Vi, ljubljani v Kristusu Gospodu, ste, kakor vidite, s svojimi izvoljenimi poslanci vred odgovorni za postave, ki se naredijo. Škode, ki jo napravljajo slabe postave, ne bomo opisovali: vi boste sami trpeli, če postave ne bodejo prave. Vaš blagor in vaše gorje je odvisno od dobre ali slabe volitve.

Vi mi boste pa ugovarjali, da je do zdaj malo izdalo, akoravno ste se udeleževali volitev; peščica poslancev, ki so naših mislij, do zdaj niso mogli nič izdatnega doseči. Deloma je res tako, deloma pa ne. Pred vsem imate vi pravico, udeleževati se volitev, in nikdo vam te pravice krajšati ali greniti ne sme; ali volitve so vam, kakor ste slišali, kot dolžnost na vest navezane;

kjer pa je treba izpolnjevati kako dolžnost, tam se na uspeh ne smemo ozirati; spolnajte, kar ste dolžni storiti, drugo pa prepustite Bogu! —

Toliko vam, slovenski volilci! Upamo, da vsak, ki te vrste prebere, stori svojo dolžnost, pa tudi pri-govarja svojim sosedom in znancem, da jo bodo storili. Zdaj pa še le-to prošnjo gg. deželnozborskim našim kandidatom: Ako hočete, da boste dne 21. septembra sijajno izvoljeni za deželne zastopnike slov. ljudstva na Štajarskem, blagovolite se tudi nekaj potruditi, priredite v kratkem na važnejših mestih volilne shode! Naše dobro ljudstvo Vas želi slišati in videti. Delujmo skupno in z vsemi močmi za geslo: »Vse za vero, dom, cesarja«, in volitve bodo sijajne. In v to pomози Bog!

Pevska slavnost v Brežicah.

Že zadnjič smo omenili, da se je obnesla slavnost v Brežicah dne 15. avg. zelo sijajno. Resnica je, sijajna je bila in sicer v vsakem oziru. Ako sodiš slavnost po številu občinstva, gotovo se sme meriti z vsemi sličnimi slavnostmi, kolikor se jih je priredilo do zdaj na Slovenskem. Število 2500 govori dovolj o ogromni udeležitvi. A tudi glede svojega značaja se mora slavnost imenovati sijajna. Odgovarjala je geslu, katero smo spodnještajarski Slovenci zapisali na svoj prapor: »Vse za vero, dom, cesarja.« Da je res, kar trdim, boš razvidel iz teh vrst.

Slavnost se je začela v cerkvi, katera je bila lepo okrašena. Ob pol dvanajstih se je pričela sv. maša, katero je daroval gospod kaplan Al. Čížek. Petje je bilo izborno; vsa čast gospoda župniku Mešičku! Omeniti še moram, da so stregli pri daritvi sv. maše 4 sokoli in cerkev je bila polna ne samo priprostega ljudstva, temuč tudi odlične gospode. S tem so pokazali, da nočejo ničesar storiti proti veri, pač pa vse za vero po navedenem geslu.

Koncert se je pa vršil v »Narodnem domu« po sestavljenem vsporodu. Vsakdo je moral občudovati dovršeno izvajanje posameznih točk. Ukusno narejeni oder, vsa oplešava vrta in razvetljava so bile slavnosti zelo primerne. Toda to vse bi ji ne podalo znaka narodne veselice, ako ne bi bil pri koncertu zastopan tako obilno številno priprosti narod. Povdariti se mora, da redko katera slovesnost bi bila vzbudila toliko zanimanja v priprostem ljudstvu okolice kakor ta. Ne vem, kdo se je bolj veselil slavnosti, ali meščani ali okolica. Da je bila ravno okolica navdušena za slavnost, priča pač najbolj, kar je storila zanjo. Slavolok pri kolodvoru je bil delo kmečkih fantov, med katerimi se je posebno odlikoval Petrišič. Bodi vsem fantom brežiške župnije v

vzgleđ! Tudi tega ne smemo zamolčati, da so tujim gostom pripravili tako navdušen sprejem ravno kmečki fantje, kateri so jih pozdravljali z burnimi »živio«-klici in s pokanjem možnarjev. To prepričanje so morali gotovo dobiti tuji gostje, da so stopili na tla, kjer prebiva probujen narod, kateri pozdravlja v dobrodošlih gostih svoje brate, ki so prihiteli na — narodno veselico. Te slavnosti ne bođe pozabila okolica kmalu.

Toda slavnost je tudi tretji znak izražala vseskozi. Slavnosti so se udeležili državljani, kateri ljubijo svojega vladarja. Prvi pozdrav, komu je veljal? Svetlemu cesarju. G. dr. Medved je blizu tako-le nazdravil svetlemu cesarju: »Kadar Slovenci obhajamo kako slavnost, takrat ne pozabimo slaviti cesarja. To storimo iz čistega namena. Zavedamo se, da smo otroci, kateri vidijo v svojem vladarju dobrega očeta, da avstrijski državljani. Drugi narodi nas prekašajo po številu, pa niso večji po ljubezni. Kadarkoli je bilo treba vzdigniti meč za obranitev očetnjave, Slovencem ni bila prehuda nobena žrtev. Drugi narodi imajo svoje bogastvo, a mi nosimo v svojih srcih iskro plemenitega rodoljubja. Za to se tudi danes spominjamo svojega vladarja, tudi danes hočemo pokazati, da smo odlični Avstrijanci, kateri nikdar in nikoli ne škilijo črez meje. Naša pevska društva se ne vozijo v Stuttgart, mi ostajamo v domovini, ker smo prepričani, da čuva svetli cesar nad nami, da čuva nad našimi pravicami in zato mu zakličimo zdaj gromoviti slava!« Temu pozivu so sledili navdušeni klici, kateri niso hoteli prenehati; kajti Slovenec je in bo ostal vnet za svojega cesarja, in ta značaj morajo imeti tudi njegove slavnosti.

Dan 15. avgusta je bil pomenljiv za Brežice. Uplivala ni slavnost samo na slovensko ljudstvo iz okolice, temuč tudi na one meščane, kateri so mislili do zdaj, da morajo nemškutariti, ker Slovenci ne premorejo ničesar. A ti so se prepričali sami — bili so jako dobro zastopani pri slavnosti — da so slovenske slavnosti nekaj tako sijajnega in izbornega, da se še do zdaj ni kaj takega posrečilo brežiškim Nemcem. Ako kaj, to mora biti gotovo v mestu sad te slavnosti, da si stranka, ki se odvrča od slovenske narodnosti, popravi svoje mnenje o Slovencih, da jih spoštuje in da se prepričuje, da je tudi častno, biti slovenske krvi.

Cerkvene zadeve.

Zlata sv. maša preč. gosp. Janeza Bosina v Kozjem.

(Konec).

V Kozjem so bili vredni naslednik Slovencem nepozabnega prelata Fr. Kosarja. Trudili so se za svojo župnijo, kateri so večkrat sv. misijon oskrbeli, prenovili župnijsko in podružno cerkev. Koliko dobrega so storili za kozjansko dekanijo, je le Bogu znano. Kako odkritosrčno ljubijo svoje duhovne sobrate, to vé le tisti povedati, kateri je kedaj imel srečo, prag njihove gostoljubne hiše prestopiti. Vse njihove zasluge so pripoznali na višjem mestu in zato jih imenovali dne 20. julija 1893 častnim kanonikom in konsistorijalnim svetovalcem. — Po pridigi so peli gospod zlatomašnik zlato mašo z močnim glasom, pri kateri so jim stregli gosposdje: ptujski prošt, nadžupnik konjiški z vikarijem, dekan Henrik Verk in novomašnik iz Št. Petra, Jožef Hohnjec.

Po odpeti zahvalni pesmi smo šli v procesiji nazaj v župnišče. Tukaj so se razdelili belooblečenim dekletom in gostom mični spomini na zlato sv. mašo. Potem so

se poklonile razne korporacije in posamezniki. Dekanijska duhovščina je izročila po č. g. dr. Lipoldu slavljencu lepo izdelano adresno, glasečo se: »Vdano podpisana duhovščina kozjanske dekanije, Vam preč. gospod Janez Ev. Bosina, zlatomašnik, častni kanonik kn. šk. lav. kapitola, konsist. svetovalec, 25letni dekan in župnik kozjanski itd. povodom Vaše zlate sv. maše pristrčno čestita, proseč Boga, da vas ljubi Bog ohrani še mnogo let v blagor sv. cerkve in v veselje kozjanske dekanije.« Občinski odbor trga Kozje jih je imenoval častnim tržanom in jim vročil ukusno izdelano diplomo. Sosednji trg Pilštanj je odposlal svojega župana z deputacijo, da jim izrazi udano voščila. Poklonili so se še nadalje c. kr. okrajno sodišče, davkarija in učiteljstvo. — Pristrčno je bilo veselje pri mizi, zdravica je sledila za zdravico, in ni nas motilo, da smo bili po več sobah razdeljeni.

V dokaz, da gospoda zlatomašnika ljubijo po celi škofiji, da tudi v tujini, prišlo je ogromno število pismenih in brzojavnih čestitk. Brzojavili so iz Maribora glavar Kankowsky, potem iz Slovenjgradca, Celja, Dobrne, Dunaja, Radgone, Mokronoga, Ormoža, Klanjca na Hrvaškem, iz Litije in drugih krajev. Mil. nadpastirju se je odposlala brzojavna zahvala duhovščine in ljudstva za milostno odlikovanje slavljence. Vsakemu udeležencu ostane zlata maša v Kozjem v najprijetnejšem spominu, vendar, da bomo še laglje spominjali se milih gostov, fotografiral nas je vse skupaj g. Killer iz Hrastnika, in g. zlatomašnika še posebej s zlatomašniško palico v roki.

Tako se je skončala ta slovesnost, katere doživeti je le redko kateremu duhovemu pastirju dano. — Vam pa, preč. gospod zlatomašnik, pristrčno želimo, da Vas ljubi Gospod, ki Vas je tolikokrat ohranil v nevarnih boleznih, še ohrani, da bi čez 10 let, leta 1906. se zbrali k biserni sv. maši, da bi se tako spolnile besede, ki so jih zapisali ptujski prošt v spominsko knjigo: Kar danes je zlato, bodi še biserno-dijamantno!

Gospodarske stvari.

Shod slov. delavskih stanov.

Na kratko smo zadnjič v političnem ogledu omenili shoda slov. delavskih stanov, ki se je vršil v Ljubljani dne 15. avgusta. Predno pa svojim spoštovanim bralcem podamo resolucije, sklenjene na tem shodu za kmečki in obrtni stan, moramo najprej jih seznaniti s socijalnim načrtom slov. delavskih stanov, ki se je sklenil lani ob tem času. Za kmečki stan so se lani sklenile te-le važne stvari:

Kmečki stan.

1. Kmečki stan je nujno potreben državi ne samo za proizvajanje živeža in vseh snovij za obrt, marveč tudi za varstvo reda in miru in za ohranjenje verskega in nramnega življenja.

2. Kapitalizem razjeda kmečki stan v njegovem jedru. Da se reši in zopet more izvrševati svoje važne dolžnosti, zahtevamo:

- a) Zakonito se mora prepovedati zasebnikom nakopičevanje zemljišč v velika posestva.
- b) Uvesti se morajo stalni domovi s primernim pohištvo in potrebnim številom živine (fundus instructus). Ti domovi morajo biti toliki, da se na njih lahko živi jedna družina. Stalnost mora biti taka, da se ne smejo razkosavati in da se tudi ne smejo zadolževati za več nego za četrtino svoje vrednosti.
- c) Stalni domovi morajo biti dedni. Zato se mora